

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-9P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521203503
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7521203503.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivanou Gajdošovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov – matky D. B., nar. X.XX.XXXX, bytom E. X, B., zast. advokátom JUDr. Evou Hencovskou, so sídlom Bajzova 2, Košice a otca A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XX, G., zast. JUDr. Dušanom Antolom, advokátom, so sídlom Krivá 23, Košice, v konaní o nahradenie súhlasu rodiča so zápisom maloletých detí do školského zariadenia a o nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletého A. B. na povinne voliteľný predmet takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na nahradenie súhlasu matky zo zmenou školského zariadenia maloletých detí z a m i e t a .
- II. Nahrádza súhlas otca zo zápisom maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do Základnej školy B., H. XXX, B..
- III. Nahrádza súhlas otca zo zápisom maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX na povinne voliteľný predmet rímskokatolíckeho náboženstva na Základnej škole B., H. XXX, B..
- IV. Ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. K3-9P/42/2021-74 zo dňa 2.8.2021.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí podal dňa 22.6.2021 návrh na začatie konania, doplnený podaním zo dňa 18.7.2021, ktorým sa domáhal nahradenia súhlasu matky maloletých detí so zápisom maloletých detí do základnej školy v Ruskove, resp. v Bidovciach rozhodnutím vo veci samej.
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloletých detí odmieta udeliť súhlas na zmenu školského zariadenia maloletých detí. Jeho deti podstúpili na Základnej škole B. šikanu zo strany riaditeľky predmetnej školy a preto ich odtiaľ odhlásil. Otec podal na riaditeľku a učiteľský zbor niekoľko trestných oznámení. Deti majú z predmetnej školy stres, preto ich nahlásil na Základnú školu G., ktorá sa nachádza v okolí jeho bydliska. Predmetná škola však čaká na súhlas matky. Otec komunikoval aj so Základnou školou I., aj tam však vyžadujú súhlas matky so zápisom maloletých detí.
3. Matka maloletých detí podala dňa 6.7.2021 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca s prihlásením maloletých na novú adresu trvalého bydliska a nahradil súhlas otca so zápisom maloletého A. do školského zariadenia vo B..

Matka maloletých detí podala na pojednávaní dňa 10.10.2023 návrh na rozhodnutie vo veci samej, ktorým by súd nahradil súhlas otca s návštevou maloletého A. v Základnej škole B. a ktorým by nahradil súhlas otca s návštevou maloletého A. na povinne voliteľnom predmete rímskokatolíckeho náboženstva.

4. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec maloletých detí bez súhlasu matky odhlásil z trvalého pobytu v obci B. a prihlásil v obci Ďurkov. Bez jej súhlasu podal prihlášku maloletého A. do 1. ročníka na Základnú školu G.. Matka chcela maloletého A. prihlásiť na Základnú školu B., bolo jej však oznámené, že bez súhlasu otca dieťa neprijmú.

Z jej pohľadu je zrejmé, že otec namieta spádovú školu a je zrejmé, že ju aj namietať bude a problém bude vo všetkom a preto podala vo veci aj návrh na rozhodnutie vo veci samej. Z dôvodu, že sa dozvedela, že maloletý A. bez súhlasu otca nemôže navštevovať povinne voliteľný predmet náboženstva, resp. etická výchova, požiadala aj o nariadenie súhlasu otca rozhodnutím vo veci samej v tejto otázke.

5. Súd vykonal dokazovanie zisťovaním stanoviska rodičov maloletých k vzájomným návrhom, kolízneho opatrovníka, obsahom pripojených spisov, správami zo školských zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú a výsluchom účastníkov a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

6. Uznesením č. k. K3-9P/42/2021-74 zo dňa 2.8.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nahradil súhlas otca maloletých detí so zápisom maloletého A. B., nar. X.X.XXXX do Základnej školy B., H. XXX, B. a zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca s odhlásením maloletých detí z adresy trvalého bydliska a ich prihlásením na adresu trvalého bydliska E. X, B..

Voči predmetnému uzneseniu sa otec maloletých odvolal a Krajský súd v Košiciach rozhodnutie v napadnutej časti potvrdil.

7. Z obsahu celej spisovej dokumentácie týkajúcej sa starostlivosti súdov o maloletých zistil súd nasledovnú genézu veci:

Okresný súd Košice - okolie

8/2018 – 9P/17/2018 - úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom do rozvodu manželstva – schválená dohoda rodičov, podľa ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,

9/2018 – 9P/16/2018 - rozvod manželstva a úpp rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, kde boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,

11/2018 – 9P/354/2018 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 12/2018 zamietnuté,

4/2019 – 9P/102/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil úpravu práv a povinností k maloletým deťom – zastavené

9/2019 – 18P/92/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 11/2019 zamietnuté,

7/2020 – 19P/209/2020 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zamietnuté a vec prikázaná rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach na konanie Okresnému súdu Košice II.

Okresný súd Košice II

3/2021 - 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zmenené v rámci odvolacieho konania 6/2021 tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý.

Na základe predmetného neodkladného opatrenia sa deti od uvedenej doby nachádzali v osobnej starostlivosti otca, ktorý ich ani po zmene neodkladného opatrenia matke neodovzdal a kontakt s deťmi jej neumožnil.

10/2021 – 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli deti odňaté zo starostlivosti rodičov a umiestnené v Liečebno – výchovnom sanatóriu Košice – Barca, následne OS KE II postúpil tunajšiemu súdu podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom vo forme pobytu v predmetnom sanatóriu (zapísané na OS KE – okolie pod 19P/205/2021).

Krajský súd Košice:

8/2022 – 8CoP/180/2022-489 - nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloletý C. a C. zverení do dočasnej starostlivosti CDR Košická Nová Ves do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 19P/205/2021, maloletý A. sa vrátil do osobnej starostlivosti matky, zároveň otcovi zakázal styk s maloletými deťmi počas trvania neodkladného opatrenia.

Okresný súd Košice – okolie:

4/2023 - 19P/205/2021 – uznesenie o zastavení konania o uloženie výchovného opatrenia vo forme pobytu mal. detí v LVS Barca z dôvodu, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo konanie začaté, keďže mal. A. sa nachádzal v osobnej starostlivosti matky a C. a C. boli rozhodnutím KS KE umiestnení v CDR.

V súčasnosti prebiehajú na tunajšom súde okrem tohto konania o nahradenie súhlasu rodiča nasledujúce konania týkajúce sa maloletých detí, ktoré nie sú právoplatne skončené:

K3-21P/36/2023 – o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému C. a C.,

84P/11/2023 - o pozbavenie rodičovských práv a povinností otca maloletých,

84P/8/2023 – o zvýšenie výživného k maloletému A..

8. Z obsahu pripojených spisov súd zistil, že súčasná situácia maloletých detí ku dňu vyhlásenia rozsudku bola taká, že maloletý A. sa nachádzal v osobnej starostlivosti matky a navštevoval Základnú školu B. a maloletý C. a C. sa nachádzajú v dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny J. K. B., D. XX/X, J. (na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. K3-21P/36/2023 zo dňa 15.5.2023) a navštevujú Základnú školu, J. X, J..

9. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 18.9.2023 súd zistil, že dňa 7.8.2023 úrad vykonal pohovor s matkou, ktorá uviedla, že trvá na podanom návrhu na nahradenie súhlasu za druhého rodiča. Dodala, že maloletý A. navštevoval ZŠ na L. M. B. J., v septembri 2023 by mal nastúpiť do spádovej školy vo B.. Nakoľko matka nemá súhlas otca podala na súd návrh na nahradenie súhlasu za otca. Návrh podala, nakoľko sa s otcom detí nevie na ničom dohodnúť, otec jej robí neustále prekážky. Úrad dňa 13.9.2023 opakovane kontaktoval matku maloletých detí, ktorá v telefonickom rozhovore uviedla, že trvá na podanom návrhu na nahradenie súhlasu za druhého rodiča, nakoľko aj napriek tomu, že sa jej podarilo zmeniť základnú školu a aktuálne maloletý A. navštevuje ZŠ v obci B., je potrebný súhlas otca na všetkých aktivitách napr. výlety, krúžky, fotenie, atď. Matka má za to, že s otcom nie je možné dospieť ku konsenzu preto podala predmetný návrh.

Úrad sa pokúšal telefonicky kontaktovať otca, avšak neúspešne.

ÚPSVaR Košice odporúča súdu, aby po vykonanom dokazovaní nahradil súhlas za druhého rodiča. Úrad aj naďalej trvá na všetkých písomných a ústnych vyjadreniach, ktoré súdu doručil. Má za to, že v každom znaleckom posudku je preukázané, že otec nie je spôsobilý sa o deti riadne starať a konať v ich najlepšom záujme preto považuje návrh podaný matkou za dôvodný. Nehovoriac o tom, že otec od septembra 2022 nijakým spôsobom nezmenil svoje správanie voči matke a zainteresovaným inštitúciám, čo jasne vyplýva zo správy psychologičky úradu. Preto je dôvodné sa domnievať, že otec nie je schopný ani do budúcnosti zmeniť svoje správanie, aj keď ústne deklaruje niečo iné.

10. Zo správy Základnej školy, J. X, J. zo dňa 13.9.2023 súd zistil, že C. a C. sú žiakmi 9.C triedy. Žiakmi školy sú od septembra 2022. Obaja dosahujú veľmi dobré študijné výsledky. Školské povinnosti si plnia načas a na zodpovedajúcej úrovni. Na vyučovanie sa systematicky pripravujú. Na vyučovacích hodinách rešpektujú pokyny vyučujúcich a usilovne pracujú. Komunikácia chlapcov s vyučujúcimi je bezproblémová. Sú tichej povahy. Dochádzka je pravidelná, vymeškané hodiny sú ospravedlnené. V 8. ročníku C. prospel s vyznamenaním, C. prospel s vyznamenaním. Triednych aktívov sa zúčastňuje pracovníčka CDR, ktorá komunikuje so školou. Škola s biologickými rodičmi maloletých chlapcov nie je v kontakte.

11. Z vyjadrenia riaditeľky Základnej školy B. zo dňa 9.10.2023 súd zistil, že maloletý A. bol do ZŠ B. prijatý na základe rozhodnutia školy už v 1. ročníku v školskom roku 2021/2022, a to na základe neodkladného opatrenia vydaného tunajším súdom, ktorým bol nahradený súhlas otca s nástupom maloletého do tohto školského zariadenia. Následne ale bol maloletý umiestnený na jeseň 2021 v LVS

Barca, kde navštevoval 1. a 2. ročník a nový školský rok 2023/2024 začal v ZŠ B., ktorá bola po celý čas jeho kmeňovou základnou školou. V súčasnosti maloletý A. navštevuje 3. ročník predmetnej školy, je to šikovné, snaživé, bezproblémové dieťa, veľmi dobre sa učí a dosahuje v škole dobré výsledky. Na jeho strane nie sú problémy s dochádzkou, ani so správaním, je to milé dieťa.

Matka so školou primerane spolupracuje, rodičovského združenia sa zúčastnila, komunikuje podľa potreby s triednym učiteľom maloletého. Podľa pozorovania školy sa o maloletého stará primerane.

Otec so školou nespupracuje, na riaditeľku školy podal sťažnosť starostovi obce, ako aj školskej inšpekcii. N. mu zaslala prístupové heslá do elektronickej žiackej knižky maloletého, má možnosť sledovať študijné výsledky maloletého. Škola nevie zaradiť maloletého na voliteľný predmet náboženstvo / etická výchova, keďže sa vyžaduje podpis oboch rodičov a otec tento neposkytol.

12. Z výpovede otca na pojednávaní dňa 10.10.2023 súd zistil, že návrh na začatie konania podal ešte pred dvoma rokmi, keď boli deti u otca a chceli navštevovať školu v G., alebo v I. a žiť s otcom. Tieto dôvody pretrvávajú aj v súčasnosti u maloletého A.. Syna nevidel rok a tri mesiace, ale od starších synov vie, že maloletý A. sa im zveril, že je matkou a matkinou rodinou v domácnosti huckaný proti otcovi a že A. chce žiť s bratmi. Od bratov to otec zistil počas stretnutí, ktoré s nimi mal v rámci psychologických stretnutí v CDR nariadených súdom. Pred dvoma rokmi takisto maloletý A. nechcel ísť do Základnej školy vo B.. Nevie, či má zmysel školu meniť aj u maloletého C. a C. alebo pokračovať, keďže sa nevie, kedy toto konanie skončí a maloletí už sú v 9. ročníku.

Otec má vedomosť o tom, že A. chodí do O. N. B., C. a C. Základná škola J. X, P.. Otec priamo so školami nekomunikuje, Základnej škole Valaliky poslal v lete list riaditeľke, že nesúhlasí s tým, aby tam A. študoval. Čo sa týka O. N. J., na školské výsledky detí sa informuje v CDR. Nemá vedomosti o žiadnych problémoch v súčasnej škole maloletých C. a C.. O priebehu ich štúdiá sa pýta v CDR a bol informovaný, že tam nie sú žiadne problémy. Ohľadne maloletého A. nevie nič, pretože s ním nikto nekomunikuje. V prípade zmien školských zariadení maloletých mal otec za to, že dochádzku a cestovanie maloletého C. a C. do školy zabezpečí CDR, u maloletého A. to zabezpečí jeho matka, ktorá má osobné motorové vozidlo.

S podaným návrhom matky na nahradenie jeho súhlasu so zápisom A. do Základnej školy Valaliky nesúhlasí. K podanému návrhu matky na nahradenie jeho súhlasu so zápisom mal. Petra na povinne voliteľný predmet sa vyjadrí po vylúčení detí pred súdom.

13. Z výpovede matky na pojednávaní dňa 10.10.2023 súd zistil, že s otcom podaným návrhom nesúhlasí. Maloletý A. navštevuje Základnú školu vo Valalikoch a voči jeho osobe tento návrh považuje za nedôvodný a to aj z toho dôvodu, že otec má uložený zákaz styku s maloletým. Niet tu dôvodu meniť školu maloletého A.. Peter školu riadne navštevuje, nemá žiadne vymeškané hodiny, má výborný prospech, výborný vzťah s matkou. Je zrejmé, že zásah súdu zabezpečil riadny vývoj dieťaťa. Čo sa týka maloletého C. a C., títo sa v súčasnosti nachádzajú v CDR, ktorá zabezpečuje ich návštevu školského zariadenia, a teda v tejto časti považuje takisto návrh otca za nedôvodný.

S otcom komunikovala len v rámci ich spoločnej účasti na psychologickkej poradni, ktorá im bola nariadená súdom. Tam sa stretli dvakrát, komunikácia bola veľmi zlá.

Maloletý A. nastúpil do O. N. B.. Je to jeho kmeňová škola, je to najbližšie k jeho bydlisku. Ona ho tam odvedie ráno, keď ide do práce a poobede ho vedľa jej rodičia vybrať zo školy, je to pre neho najvhodnejšie.

O výsledkoch starších chlapcov sa informuje v CDR, so O. N. J. nie je v kontakte. Má vedomosť, že chlapci na krúžky nechodia. Dávid chodil na gitaru, C. na futbal, ale prestalo ich to baviť, takže na krúžky nechodia. Nemá vedomosť o žiadnych problémoch chlapcov v škole.

Čo sa týka maloletého A., otec odmieta podpísať akýkoľvek súhlas, ktorý súvisí so O. N. B. a preto maloletý nemôže navštevovať povinne voliteľný predmet, ani krúžok. Matka informovala právneho zástupcu otca, že maloletý A. prestúpi zo školského zariadenia pri Liečebno - výchovnom zariadení Barca do O. N. B., ale odpoveď prišla taká, že otec s návštevou maloletého v Základnej škole B. nesúhlasí.

Matka tento problém riešila, pretože otec nechcel dať súhlas na nič a aby nežiadali nahradenie súhlasu otca v každej jednej čiastkovej aktivite maloletého v škole, podali si návrh na pozbavenie rodičovských práv a povinností otca, ktorý sa vedie na tunajšom súde.

14. Z prednesu kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 10.10.2023 súd zistil, že považuje návrh otca v celom rozsahu za nedôvodný a to z toho dôvodu, že C. a C. sa nachádzajú v CDR, kde navštevujú Základnú školu J. a maloletý A. je v osobnej starostlivosti matky, v ktorej prospieva, všetko je v poriadku, nedejú sa tam žiadne incidenty, avšak má vedomosť o tom, že otec nepodpísal súhlas zo zápisom maloletého na náboženstvo alebo etickú výchovu a z toho dôvodu sa maloletý nezúčastňuje tohto predmetu. Ak mu začne škola rátať neospravedlnené hodiny, z tohto budú mať obaja rodičia problém a maloletý nebude mať tento predmet absolvovaný.

Zároveň bol kolízny opatrovník informovaný riaditeľkou školy, že ak otec nedá súhlas na nič, čo sa týka školských aktivít, ako je škola v prírode, fotenie atď. krúžky, tak dieťa sa ničoho z toho nemôže zúčastňovať.

Maloletý A. býva v súčasnosti v domácnosti matky, kde nemá vedomosť o tom, žeby boli nejaké nedostatky v starostlivosti matky o maloletého. Maloletý v súčasnosti navštevuje 3. ročník O. N. B.. Nie je pravda, že otec nebol informovaný o tom, že sú potrebné jeho podpisy a súhlasy na veci súvisiace so školou, pretože riaditeľka uviedla kolíznej opatrovníčke, že všetky písomnosti po právnej stránke škola otcovi zaslala a majú od neho podpísanú doručku, že tieto prevzal.

Maloletý A. nastúpil od septembra 2023 do O. N. B. nie len na základe rozhodnutia matky, ale aj z toho dôvodu, že maloletý predtým navštevoval školu, ktorá bola pri Liečebno - výchovnom sanatóriu Barca, kde sa nachádzajú deti, ktoré majú rôzne študijné a výchovné problémy, ktoré A. nemá a pri týchto deťoch sa nudil a stagnoval. Nemohol napredovať tak, ako to umožňuje jeho kapacita. Maloletý prešiel do O. N. B. nie na základe svojvôle matky, ale na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nariadil Okresný súd Košice – okolie a ktorým nahradil súhlas otca zo zápisom maloletého na túto školu. Zároveň je to jeho spádová škola, do ktorej bol zapísaný od prvého ročníka a nechodil tam len kvôli problémom v rodine, ktoré vyústili do toho, že deti boli odobraté a umiestnené v LVS Barca.

Nemá vedomosti o tom, žeby v súčasnej škole v súčasnosti maloletý mal nejaké problémy, a to ani čo sa týka dochádzky, výsledkov alebo vzťahov. Jediný problém je s tým, že maloletý nenavštevuje voliteľný predmet náboženstvo alebo etická výchova. Riaditeľka sa vyjadrila, že je to len jej dobrá vôľa, že maloletému neráta za toto neospravedlnené hodiny.

Čo sa týka vôle maloletého dieťaťa kolízny opatrovník túto zisťoval, rozprával sa s maloletým A., a to aj v súvislosti s inými konaniami, ktoré na súde prebiehajú ohľadne maloletých detí. Maloletý sa vyjadril, že v domácnosti matky sa cíti dobre, rovnako sa ho pýtala aj na novú školu a A. sa vyjadril, že táto škola mu vyhovuje a zároveň tam pozná aj rovesníkov z obce. Podľa názoru kolízneho opatrovníka v najlepšom záujme dieťaťa je O. N. B.. Zároveň má za to, že je to aj z toho dôvodu, že v tejto obci maloletý býva a bolo by pre neho nehospodárne dochádzať do základnej školy v inej obci.

Čo sa týka C. a C. kolízny opatrovník prednáša, že maloletí sú v súčasnosti umiestnení v CDR Košická Nová Ves a podľa jej vedomostí a situácie v rodine v blízkej dobe sa neplánuje uvoľnenie detí do domáceho prostredia. Podľa jej vedomostí k sanácií vzťahov medzi rodičmi a k ich rodičovskej spolupráce nedošlo a nie je to ani možné a nebude to možné nikdy, ak otec bude naďalej takto vystupovať a brániť všetkému. Podľa jej vedomostí C. a C. chodia do O. N. J., v škole nie sú žiadne problémy ani s dochádzkou, ani s výsledkami. S chlapcami sa rozprávala, ale nie konkrétne o škole o iných veciach. Deti ale neprejavili iniciatívne nespokojnosť s touto školou. Podľa jej názoru v najlepšom záujme detí je O. N. J. a bolo by nelogické prekladať ich do inej školy, keďže končia 9 ročník.

Má informácie o tom, že na základe podnetu otca sa šetrili na školskej inšpekcii okolnosti, ktoré sa stali v O. N. B. vo vzťahu k maloletému C. a že existuje aj dokument, ktorý dal čiastočne za pravdu otcovi. S podaným návrhom matky na nahradenie jeho súhlasu so zápisom A. do Základnej školy B. a s nahradením súhlasu otca so zápisom mal. na povinne voliteľný predmet v celom rozsahu súhlasí.

15. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

16. Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Takže v prípade, ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Tu je potrebné zdôrazniť, že vecou podstatnou treba rozumieť nielen niečo, čo objektívne je v právnom živote podstatné (napr. zastúpenie), ale čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa.

Súdna prax za uplynulých skoro 60 rokov určila, že za podstatné záležitosti sa vždy považuje vysťahovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie alebo zmena mena či priezviska maloletého. Nevylučuje to však, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým. Výpočet v tomto ustanovení je len demonštratívny, súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ktorá nie je v tomto paragrafe uvedená. Vždy sa však musí vysporiadať s tým, či ide skutočne o podstatnú otázku, keďže táto podmienka je hmotnoprávnou podmienkou pre to, aby o veci vôbec mohol rozhodovať.

17. V nadväznosti na uvedené sa súd v prvom rade zaoberal tým, či nahradenie súhlasu rodiča so zmenou školského zariadenia je podstatnou záležitosťou týkajúcou sa maloletého dieťaťa, pričom dospel k záveru, že keďže ide o prípravu dieťaťa na budúce povolanie (čo samo o sebe je obsiahnuté v demonštratívnom výpočte § 35 zákona o rodine) a zároveň o plnenie si povinnej školskej dochádzky, túto otázku možno bez pochyby považovať za podstatnú vec týkajúcu sa výkonu rodičovských práv a povinností.

Pri návrhu matky na nahradenie súhlasu otca s účasťou maloletého na povinne voliteľnom predmete súd uvádza, že túto otázku takisto považuje za podstatnú záležitosť, a to práve z dôvodu, že ide o povinne voliteľný predmet, na ktorom je účasť maloletého rovnako nevyhnutná ako na ostatných vyučovacích predmetoch a tvorí obsah povinnej školskej dochádzky. Jeho vymenovaním sa dieťaťu zarátava absencia tak, ako pri iných predmetoch a pre postup do ďalšieho ročníka základnej školy musí mať tento predmet absolvovaný. Ak maloletý A. v dôsledku neschopnosti rodičov dohodnúť sa v tejto otázke nenavštevuje povinne voliteľný predmet, v dôsledku toho mu vznikne neospravedlnená absencia v škole, ktorú je základná škola povinná hlásiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V dôsledku toho je potom štát povinný podniknúť opatrenia, a to voči maloletému dieťaťu (ktorému hrozí za záškoláctvo uloženie výchovného opatrenia v miernejšej forme dohľadu, až po prísnejšiu formu – odňatie z rodiny a umiestnenie v reedukačnom centre), ako aj voči rodičom maloletého dieťaťa, ktorým hrozí trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Zároveň absencia maloletého na tomto predmete počas celého školského roka bráni postupu dieťaťa do ďalšieho ročníka, a tým vo vzdelaní a v príprave na budúce povolanie.

Na základe týchto skutočností, ktoré vo svojich dôsledkoch predstavujú veľmi závažné zásahy do životnej situácie maloletého dieťaťa vyhodnotil súd aj otázku súhlasu s účasťou maloletého na povinne voliteľnom predmete za podstatnú.

18. Súd posúdil protichodné návrhy rodičov, pričom vychádzal aj z vlastného poznania situácie v rodine na základe doposiaľ vedených konaní na tunajšom súde. Otázka zmeny školského zariadenia v rodine vyvstala, keď boli deti dočasne zverené do starostlivosti otca v marci 2021. V danej dobe mali deti (C. a C.) navštevovať Základnú školu B., s čím ale otec nesúhlasil. Po zrušení neodkladného opatrenia o dočasnom zverení detí otcovi otec odmietal vrátiť maloleté deti do starostlivosti matky, pričom nedostatky v starostlivosti otca o deti vyhodnotil súd za tak závažné, že deti boli v októbri roku 2021 odobraté zo starostlivosti otca súdom a umiestnené v liečebno – výchovnom zariadení, v rámci ktorého následne navštevovali aj školské zariadenie. V auguste 2022 boli maloleté deti C. a C. premiestnené do CDR a maloletý A. bol navrátený do starostlivosti matky, keďže došlo k sanácii ich vzťahu. Maloleté deti C. a C. matku naďalej odmietali. Maloleté deti C. a C. od septembra 2022 začali navštevovať Základnú školu J., kde chodia doposiaľ. Chlapci dosahujú veľmi dobré výsledky, školské povinnosti si plnia svedomito, v súčasnosti sú v poslednom 9. ročníku základnej školy.

Maloletý A. navštevoval v 1. a 2. ročníku základnú školu pri LVS Barca, od septembra 2023 nastúpil do Základnej školy B., a to na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu, ktorým bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého do tohto školského zariadenia. V škole dosahuje dobré výsledky, je to bezproblémové dieťa.

19. Súd po vyhodnotení všetkých zistených skutočností dospel k záveru, že v súčasnosti neexistuje žiaden dôvod na zmenu školských zariadení maloletých detí. Potreba posúdenia tejto otázky vyvstala podľa názoru súdu len z dôvodu dlhodobu vysoko konfliktného vzťahu rodičov, ktorý zasiahol deti natoľko, že museli byť odobraté zo starostlivosti rodičov a umiestnené v liečebno – výchovnom zariadení. V krátkom čase tak došlo k zmene výchovného prostredia detí od matky k otcovi, následne do sanatória a v súčasnosti do CDR, mal. A. naspäť do starostlivosti matky. V priebehu uvedeného obdobia deti navštevovali tri školské zariadenia. Súd má za to, že v živote detí je v súčasnosti najviac potrebná stabilita a upokojenie situácie.

Maloletí C. a C. sú v poslednom ročníku základnej školy, kedy sa pripravujú a budú absolvovať prijímacie skúšky na strednú školu, ktoré ovplyvnia ich ďalšie smerovanie v živote. Nebolo by vôbec vhodné tento proces narušiť ďalšou zmenou školského zariadenia (navyše na krátku dobu, len do konca tohto školského roka) a takéto rozhodnutie by ohrozilo ďalšiu prípravu maloletých detí na budúce povolanie. V súčasnej škole maloleté deti nedeclarujú žiadne problémy, žiadne problémy neoznámila ani škola, ani rodičia, či kolízny opatrovník. Sám otec uznal, že nie je najlepším riešením za danej situácie meniť školu maloletých, ale antagonizmus jeho postoja vo všetkých aspektoch, ktoré sa týkajú matky detí mu neumožnil podaný návrh v tejto časti vziať späť.

Maloletý A. od septembra 2023 navštevuje Základnú školu B.. Prvé dva ročníky absolvoval v školskom zariadení Liečebno – výchovného sanatória Barca, kde bolo už vtedy kolíznym opatrovníkom súdu hlásené, že úroveň tejto školy vzhľadom na výchovné problémy jej žiakov nezodpovedá schopnostiach maloletého A. a dieťa z tohto dôvodu vo vzdelaní stagnovalo. Súd má preto za to, že bolo nevyhnutné, aby došlo k zmene tohto školského zariadenia, keďže už pominul dôvod na to, aby ho maloletý A. navštevoval. Súd sa úplne stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka, že pre maloletého je najvhodnejšia škola v mieste jeho bydliska, a to z praktických dôvodov - dochádzanie, časy odchodov a príchodov, ktoré ovplyvnia množstvo voľného času dieťaťa, ako aj možnosť samostatne dochádzať do školy vo vyšších ročníkoch, kedy už nebude možná jeho účasť v školskom klube detí, náklady na cestovanie. Zároveň opäť prihliadal na stabilitu životných podmienkach dieťaťa po mnohých turbulenciách, ktorými si v nízkom veku prešlo a aj z tohto dôvodu má za to, že ďalšia zmena školského zariadenia maloletého nie je žiaduca. Zároveň súd na Základnej škole B. nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o A.. Všetky námietky otca voči Základnej škole B. sa týkali starších bratov maloletého a maloletého A. sa ani týkať nemohli, keďže on v danom čase Základnú školu B. nenavštevoval. Zároveň všetky námietky otca súviseli s incidentmi, ktoré sa v prevažnej miere odohrali v čase, keď boli chlapci v osobnej starostlivosti otca, pod jeho nezdravým výchovným vplyvom, a teda otec argumentuje konfliktmi, o ktorých vznik sa sám pričínil. V prístupe Základnej školy B. k maloletému A. súd nezistil žiadne nedostatky.

20. V nadväznosti na uvedené súd zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zmenou školského zariadenia detí a vyhovel návrhu matky na nahradenie súhlasu otca so zápisom A. do Základnej školy B..

Zároveň v nadväznosti na uvedené nahradil súhlas otca so zápisom maloletého na povinne voliteľný predmet rímskokatolícke náboženstvo, a to z toho dôvodu, že to považoval za nevyhnutné za účelom zamedzenia vzniku neospravedlivených absencií maloletého v rámci povinnej školskej dochádzky. Čo sa týka voľby tohto predmetu v rozsahu náboženstvo (a aké) alebo etická výchova, k tomuto sa otec maloletých detí vôbec nevyjadril a voľbu matky v tomto rozsahu nerozporoval, ani nenavrhol zápis maloletého na odlišný povinne voliteľný predmet. Na zabezpečenie účasti dieťaťa na tomto predmete preto súd návrhu matky vyhovel.

Tu považuje súd za potrebné uviesť, že súd má povinnosť dieťa ochraňovať pred všetkými negatívnymi vplyvmi v jeho živote, a to aj pred rodičom, ktorý svojím správaním vnáša do výchovy maloletého dieťaťa zmätok, spory a antagonizmus zneužívaním svojho práva rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa (bojkotuje výber školy druhým rodičom, alebo záujmových krúžkov, ktoré si dieťa vyberie). Takýto výkon rodičovských práv a povinností je totiž v príkrom rozpore so záujmom dieťaťa a zneisťuje situáciu dieťaťa.

21. Súd návrh otca na vykonanie dôkazu – výsluch maloletých detí súdom pred otcom, aby otec mohol s nimi prediskutovať, na akú školu budú deti chodiť zamietol z dôvodu, že vykonanie takéhoto dôkazu nepovažoval za účelné, potrebné a spôsobom, ktorý navrhoval otec navyše aj za absolútne neprípustné. Súd zistil názor maloletého A. na školské zariadenie prostredníctvom kolízneho opatrovníka rozhovorom, ktorý kolízny opatrovník s dieťaťom vykonal a o jeho obsahu nemá súd žiaden dôvod pochybovať. Má za to, že nie je vhodné v konaní opakovane vykonávať výsluch dieťaťa rôznymi subjektmi, nakoľko to dieťa zbytočne neprimerane zaťažuje a už vôbec nemôže byť dôvodom nariadenia opakovaného výsluchu nespokojnosť niektorého účastníka s výsledkom vykonaného rozhovoru. Takýmto dôvodom môžu pochybnosti súdu o zistenom názore dieťaťa, ktoré ale súd v tejto veci nemá. Názor C. a C. súd vyvodil zo skutočností, že školské zariadenia navštevujú bezproblémovo a nehlasia žiadnu nespokojnosť s konkrétnym školským zariadením. Rovnako vychádzal z výborného celkového hodnotenia, ktoré súdu o maloletých poskytla predmetná škola.

Súd poznamenáva, že spôsob výkonu výsluchu, ako ho navrhuje otec detí neprichádza do úvahy v žiadnej alternatíve konania, keďže by nepripustil formu výsluchu detí pred súdom samotnými rodičmi.

Súd by nikdy nevystavil deti takejto situácii, ktorá by pre ne znamenala nepredstaviteľnú záťaž. Dieťa nemá slúžiť zámerom rodičov a napĺňať ich predstavy o usporiadaní vecí. Aj takýto návrh otca na vystavenie detí takémuto výsluchu veľa vypovedá o jeho rodičovskej spôsobilosti a miere jeho schopnosti prihliadať na záujmy, potreby a prežívanie svojich detí.

22. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd zrušil, keďže rozhodnutím vo veci samej stratí svoje opodstatnenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.